

UVOD

Hartija od vrednosti je pismena isprava kojom se njen izdavalac obavezuje da zakonitom imaću ispuni obavezu koja je u njoj sadržana.

Da bi se trgovalo na finansijskom tržištu, neophodno je emitovati određene hartije od vrednosti ili neki drugi tržišni materijal sa kojim se može trgovati na tržištu. Emitovane hartije od vrednosti se mogu podeliti u tri grupe:

Hartije od vrednosti državnih ili paradržavnih institucija (državne obveznice i blagajnički zapisi)

Hartije od vrednosti centralne banke (blagajnički zapisi)

Hartije od vrednosti emitovane od privatnih kompanija i banaka (robni i depozitni certifikati, bankarski akcepti).

Sve hartije od vrednosti na finansijskom tržištu se pojavljuju u nekom od sledećih instrumenata:

Državne obveznice

blagajnički zapisi centralne banke

depozitni certifikat

bankarski akcept

blagajnički i komercijalni zapisi poslovnih banaka i preduzeća

repo instrumenti

akcije

obveznice

Kupoprodaja kratkoročnih hartija od vrednosti se može vršiti između:

dve poslovne banke

centralne banke i jedne poslovne banke

države i poslovne banke

države i centralne banke

države i njenih institucija.

Trgovina sa hartijama od vrednosti može biti:

gotovinska – podrazumeva prenos hartija od vrednosti sa prodavca na kupca

polugotovinska – deponovanje hartija od vrednosti na depo-račun i obrnuto

bezgotovinska – prenošenje hartija od vrednosti s prodavca na kupca, zaduživanjem i odobravanjem njihovih depo-računa, tj. prenošenje sa depo-računa davaoca zaloge na depo-račun primaoca zaloge;

i pod trgovinom se podrazumeva prodaja, odnosno kupovina hartija od vrednosti između emitenta i kupca neposredno ili preko posrednika (primarno tržište) i svaka naredna kupovina i prodaja hartija od vrednosti između kupca i prodavca hartije od vrednosti, neposredno ili posredno (sekundarno tržište).

BLAGAJNIČKI, KOMERCIJALNI I DRŽAVNI ZAPISI

Blagajnički, komercijalni i državni zapisi su hartije od vrednosti kojima se emitent obavezuje da će imaću zapisa u roku dospeća platiti nominalnu vrednost naznačenu na njima. Imalac zapisa ima pravo na određenu kamatu. Zapisi služe za prikupljanje kratkoročnih novčanih sredstava za potrebe izdavaoca zapisa. Prema tome, zapisi dospevaju za naplatu u određenom kratkom roku, po pravilu do jedne godine. Imalac, odnosno korisnik zapisa je lice koje je kupilo zapis od izdavaoca ili ga je kasnije steklo od prethodnog imaću na način propisan za prenos hartija od vrednosti. Zapis glasi na određeni novčani iznos (apoenski sastav zapisa), o čemu odlučuje izdavalac zapisa. Korisnik zapisa može biti označen u zapisu imenom (zapis na ime), a zapis može da glasi i na donosioca (zapis na donosioca).

Zapis mogu izdavati:

- banke i druge finansijske organizacije, kao blagajnički zapis;
- privredna društva i druga pravna lica, kao komercijalni zapis; i
- država, kao državni zapis.

Državni zapis se emituje radi prikupljanja novčanih sredstava za premošćavanje vremenske neusklađenosti između pritanja prihoda i izvršavanja rashoda, a obaveze po zapisima dospevaju za naplatu najdocnije do kraja budžetske godine.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com